

KunstDorp GRIMBERGEN

De stichtende leden van KunstDorp Grimbergen. Van links naar rechts :Bart Laeremans, Filip Roosen (ondervoorzitter), Erik Van Hemelrijck (penningmeester), Rik Sauwen, Jean-Paul Windelen, Hubert Swalens, Johan Goossens, Marc Van Godtsenhoven (voorzitter), Patrick De Groef (secretaris)

Kunstdorp Grimbergen is een pas opgerichte vereniging die het artistiek erfgoed van Grimbergen (de deelgemeenten inbegrepen) wil bestuderen, beschermen en laten uitstralen. De stichtende leden hebben voor de vereniging meteen gekozen voor het statuut van vzw. Ze hebben in de statuten de doelstelling nog uitgebreider geformuleerd dan hierboven aangegeven. Ook de mogelijkheden om haar doelstelling te realiseren zijn ruim omschreven.

Grimbergen ademt kunst

Mogen wij ons even voorstellen? De VZW KunstDorp Grimbergen is door gepassioneerde kunstliefhebbers opgericht om Grimbergen op de kaart te zetten als kunstdorp. Wij willen Grimbergen als kunstdorp regionaal, zelfs internationaal promoten en bekendmaken.

Eind 19de begin 20ste eeuw oefende het idyllische Grimbergen een grote aantrekkingskracht uit op de landschapsschilders die met de pas in dienst genomen tram uit de stad afzakten naar ons dorp.

Het werk van deze landschapsschilders willen wij in de kijker zetten. Wij willen niet enkel kijken naar het verleden maar willen ook de hedendaagse kunsttroeven van Grimbergen uitspelen, en die zijn er met een sterke afdeling beeldende kunst in het Cultuurcentrum, met

het atelier beeldende kunsten, met de kunstenaarsvereniging en de talrijke kunstenaars die in Grimbergen actief zijn.

Kortom wij willen dat Grimbergen niet alleen (terecht) bekend is om zijn bier, maar ook omdat ons dorp kunst ademt.

(Marc Van Godtsenhoven, voorzitter)

Geloof je in het initiatief van Kunstdorp Grimbergen ?

Word dan lid van Kunstdorp Grimbergen vzw door 10 euro over te schrijven op rekeningnummer BE76 0019 1377 1095 met vermelding van naam en adres.

Je blijft dan onze nieuwsbrieven ontvangen en steunt de werking van de vzw.

Als je nu betaalt, dan ben je lid tot en met 31 december 2022.

Meteen naar buiten

Werk van Victor Fermeuse

Kunstdorp Grimbergen heeft al kansen gegrepen om zich aan een ruim publiek voor te stellen. Dat gebeurde in het kader van het gemeentelijk evenement “Kunstp(l)et”.

We toonden tijdens de weekends in de maand juni in de schuur van de Tommenmolen een installatie waarin 1.000 jaren Grimbergse geschiedenis aan bod kwamen, in 3 video-montages. De beelden waren rijk geïllustreerd met kunsthistorische getuigenissen, en de Grimbergse pleinairisten kwamen uitvoerig aan bod.

Ook op de Vlaamse feestdag, op 11 juli, kon de installatie bezocht worden. Gedurende heel die periode ontdekten ook hedendaagse kunstenaars de schoonheid van de Maalbeek en gaven ze die weer in hun werken.

Op 12 september, Open Monumenten Dag, presenteerden wij onze vereniging in de molenaarswoning van de Liermolen met een bescheiden tentoonstelling. Enkele werken, onder andere van Victor Fermeuse, toonden de Liermolen zoals die er uitzag voor de harde restauratie van eind jaren zeventig.

Ook vandaag zijn nog landschapschilders (of pleinairisten) in Grimbergen actief

De nacht van de geschiedenis

In november organiseert het Davidsfonds in tientallen plaatsen over heel Vlaanderen de “nachten van de geschiedenis”. In Grimbergen brengt ons stichtend lid en kunsthistoricus Rik Sauwen een overzicht van de kunstschilders die in de voorbije tijden (vooral) het centrum van het dorp Grimbergen in beeld hebben gebracht.

Ze schilderden buiten, in open lucht. Daarom worden ze “pleinairisten” genoemd. Een inleiding tot de voordracht van Rik is hieronder al te lezen. Uiteraard zal hij tijdens zijn voordracht vooral veel beeldmateriaal tonen.

De voordracht wordt georganiseerd door de Grimbergse afdeling van het Davidsfonds en vindt plaats in de **Ostzaal** van de abdij. Ingang langs de poort in de **Abdijstraat**. Op **dinsdag 9 november om 20 u.** Iedereen welkom.

Pleinairisme, ook in Grimbergen

De stad, het platteland, het landschap

Eeuwenlang hebben stadslui op het platteland neergekeken, zo ook de kunstenaars, de ene met ironie zoals Bruegel, de andere vertederd idealiserend, zoals de ouder wordende Rubens.

In de negentiende eeuw verandert die houding radicaal. Dankzij de Verlichting is een nieuw wereldbeeld ontstaan. Wetenschappers en filosofen beschrijven en interpreteren de natuur die ons omringt. Kunstenaars zullen de vele verschijningsvormen ervan uitbeelden.

In vroegere tijden was het landschap een compositie, evengoed als een mythologische scene of een stilleven. Trok de kunstenaar de natuur in, dan was dat om er inspiratie op te doen en typerende details in schetsen vast te leggen: een knoestige boom, een eigenaardige struik, een ongewone rotspartij. In het atelier werden die pittige details in een bredere compositie opgenomen.

Op deze foto van Marcel Crahay zie je Ernest Betigny, die de ingang van de Charleroyhoeve schildert, terwijl een driespan paarden rustig toekijkt

In open lucht

Dankzij de wetenschap komt aan die gekunsteldheid een einde. Het jaartal 1840 wordt een mijlpaal in de kunstgeschiedenis: de verftube wordt uitgevonden. Kunstenaars kunnen nu de vrije natuur intrekken, met betrekkelijk licht materiaal en verf die dankzij de tube voldoende vloeibaar blijft.

Zij schilderen in weer en wind in de open lucht, vandaar de naam van *pleinairisten*. Het liefst werken zij op plekken die nog vrij ongerept zijn. Die bereiken zij dankzij verbeterde transportmiddelen: trein en tram hebben het overgenomen van postkoets en trekschuit. Jong, vol ambitie, maar licht van beurs zoeken zij een onderkomen dat betaalbaar is en waar de baas geen bezwaar heeft tegen het binnenbrengen van schildersmateriaal. En dan kan de zoektocht beginnen.

De onderwerpen liggen voor het rapen. De natuur is zo divers, het licht nooit twee keren identiek. Elk seizoen heeft haar eigenheid. Landbouwactiviteiten zijn een geliefd onderwerp en de gebruikte werktuigen vaak een bron van verwondering voor de leergierige stedeling. Alledaagse gebaren lijken rituelen en die bewegingen worden vastgelegd. Gebouwen worden niet geweerd. Zij worden niet zoals vroeger als opzichzelfstaand onderwerp geschilderd, maar wel om de harmonie tussen de mens en zijn omgeving weer te geven.

Met tram G

Grimbergen voldoet aan alle criteria die de kunstenaars moeten aanspreken. Vanuit de stad is het makkelijk bereikbaar: na een fikse voettocht, zoals dichter Karel van de Woestijne het wel eens deed, of vanaf 1889 met de tram. Van vlak bij de tramhalte is er al een rijk aanbod aan motieven die een streling zijn voor het schildersoog: de dorpskern, beken afgezoomd met knotwilgen, oude hoeven, heuvels met heerlijke vergezichten. Ze waren er toen en ze zijn er gelukkig nog. Wij kunnen de kunstenaars volgen op hun omzwervingen, herkennen hun lievelingsplekjes en hun pleisterplaatsen.

Dat dezelfde plekjes keer op keer opnieuw in beeld komen is geen bezwaar: elke ervaring is anders. En hoe bestempelde marineschilder Louis Artan ook weer de natuur? 'Dat model dat nooit stilzit!'. En gelijk had hij!

(Rik Sauwen)

Redactie van de nieuwsbrief : hubert.swalens@skynet.be; wil je de nieuwsbrief niet verder ontvangen, stuur dan een kort bericht naar info@kunstdorpgrimbergen.be
